

De sancto Siluestro

bat stabiliter p̄ patientiam ad sustinēdū mar-
tyrium p̄ x̄po. **D**icat̄ quō rex anglie vsurpa-
uerat sibi aliquas ecclie libertates. Sic̄ p̄bi
gr̄a q̄ null' sacerdos exiret suum regnuz sine
sua licētia. z sic de alijs multis. **E**t p̄decesso-
res b̄ri **T**hōme timore nō audebāt resistere.
Beat' aut' **T**homas nolēs talia sustinere. tā-
ta cōmōtio regis z suorū fuit p̄tra eū q̄ septē
annis fuit in franciā exul a sua ecclia. **P**apa z
rex francoz ille sanct' **L**odovic' p̄uidebāt si-
bi z amicis etiā exulatis. z p̄mittebat sibi re-
gressus si veller sustinere sicut sui p̄decesso-
res. z noluit. **F**inalit' papa minar' est regi an-
glie. q̄ sustinuit q̄ beat' **T**homas rediret ad
suā eccliam **C**ui apparuit x̄ps nūciās ei q̄ ad
suā eccliam rediret. z p̄ martyriū celos itra-
ret. **R**egressus ḡ ad suā eccliam suscept' ē tā-
a clero q̄ a p̄lo toto. **C**ū aut' p̄ paucos dies
itez mora esset questio int̄ regem z archiep̄s
Rex exis in mensa dixit corā suis. **O** bene ē
miserabilis rex anglie q̄ nō h̄z aliq̄ē q̄ defen-
dat eum de vno capellano siue de vno sacer-
dote. **D** q̄stum debēt at̄edere magni domi-
ni q̄d loquūf. qz licet rex ille vt postmodum
iurauerat nō h̄ret int̄tione vt archiep̄s oc-
cideret. tñ audiētes sua p̄ba q̄truo: mali ho-
mines capitanei latronū cupiētes regi place-
re. statim inest s̄ sc̄m **T**homā quē in sede in-
uenerūt. z p̄mo verbis iniuriosis inuasērūt.
deinde eū armis. **I**po dicēte. **V**irgini **D**a-
riē z beato dionisio z sc̄tis patronis b̄ ecclie
cōmēdo cām ecclie **E**t percussus in capite di-
xit. **I**n man' tuas dñe. zc. z secund' z tert' p̄-
cusserunt in eodē vulnere. z q̄r' amouit me
dictatē capitis. z sic p̄ martyriū recept' est in
celum. **E**t ista p̄stātia ad recipiēdū ictus q̄n
canonici i sepultura volebāt facere officiū d̄
mortuis. magna multitudo angloz fuit i se-
de. q̄ inceperūt officiū martyris cātātes **L**e-
tabit iust'. zc. dixerūt totū introitū misse. tūc
canonici depositis vestimētis requiēs p̄tinua
uerūt. **E**cce q̄ eodem die fuit canonizatus
a papa **I**hu in celo. mittēs canonizationem
p̄ angelos. vt fa cerēt officiū martyris. **D**eind
fuit canonisat' a papa alexādro. **I**ō pōt dici
de eo. **Q**ui mihi mīstrat me seq̄t. **E**t vbi ego
sum. illic z minister meus erit. **J**oh. xij.

Gratia Dei erat in
illo. **L**u. ij. **P**ro thematic' declaratio

ne z materie introductione sciendum. q̄ est
q̄stio in theologia. **A**n in hac vita possit sciri
certitudinalit' de aliqua p̄sona q̄ beat' gratiā
Decisio z determinatio b̄ q̄stionis p̄sistit in
duabz p̄clusionibz. **P**rima q̄ aliquā p̄sonam
h̄re gr̄am dei ex gr̄e effectibz sciet p̄iecturalit'
Secda q̄ b̄re aliquā p̄sonā gr̄am dei nō po-
test sciri certitudinalit'. **I**ste p̄clusiones d̄cla-
rant ex similitudine de arborē. **Q**uō em̄ p̄t sciri
q̄ et' radix sit vna vl' mortua. hō nō p̄scire
scientialit' p̄ cām p̄pria q̄ est radix. qz radix s̄
terra est abscondita. s̄ pōt scire cōiecturalit'.
Quō em̄ arbor emittit flores. folia. fructus. ex
istis effectibz p̄iectural' q̄ radix est vna. **I**dē
in p̄posito hoies vel mulieres sūt vt arbores
in x̄pi viridario. s̄ ecclie. plātati i die baptis-
mi. **V**ideo homines vel arbores ambulātes
Dar. viij. **H**ora. ambulātes p̄ tres effect' q̄
diētas in floribz. folioz z fructuū p̄ductione.
Signū ḡ est q̄ radix viuūt. s̄ gr̄a dei. q̄ ē vita
aie **S**ic aut' aia rōnal' est a solo dō infusa. idō
p̄p̄riam cām nō pōt sciri de se vel de alio si
h̄z gr̄am dei. qz dō q̄ est p̄pria z totalis causa
nō pōt h̄ a nob' videri. nec et' gr̄a etiā nec ip̄a
aia. idō scientialiter nō potest sciri. sed p̄ effe-
ctus potest p̄iecturari q̄n homo fac' flores bo-
norū verboz. dulciter loquendo. nō iuran-
do. nec mentiendo. nō diffamādo. neminem
p̄bo iniuriando. bonas doctrinas dando. si-
gnum est q̄ radix viuūt **I**dē de folijs hone-
stet' p̄seruationis. **I**dē de fructibz operū mi-
sericordie vel penitentie. **F**acite fructus di-
gnos p̄nie. **L**u. iij. **E**t his effectibz p̄iectura-
tur q̄ radix viuūt. s̄ scientialit' nō potest sciri
nisi sp̄aliter de' reuelaret. quēadmodū pau-
lo reuelauit dicēs. **S**ufficit tibi gratia mea.
ij. **C**oz. xij. **A**lter nō potest sciri scientialiter
Auctas. **S**unt iusti atqz sapiētes z opa eoz
in manu dei. s̄ scientialit'. z tñ nescit hō vtruz
amore an odio dignus sit. s̄ oia in futurū ser-
uantur incerta **E**c̄s. ix. **L**icet bñ per effect'
posset p̄iecturari. vt **P**aulus q̄ anteqz de' si-
bi reuelasset q̄ habebat gr̄am suam. dicebat
Gratia dei sum id qd' suz. j. **C**oz. xv. **E**t quō
scitis. **A**postolus r̄ndit. q̄ gratia dei i me va-
cua non fuit. quia p̄pter ipsum labores sibi
erant dulces. z laborabat diligenter. **E**cce ef-
fectus gratie. **I**deo dicit. **A**bundant' om̄i-
bus alijs laboraui. non ego solus sed gr̄a dei
mecum. j. ad **C**ozinth. xv. **C**onsiderando
ergo diligenter effect' virtuosos quasi q̄daz
manifesta signa diuine gratie in beato **Sil-**

uestro possumus dicere. **G**ratia dei erat in illo. **P**ater thema. **N**odo iuxta suam vitam et legendam inuenio quos effectualia signa diuine græ in eo. s.

Larga misericordia in prosperis.

Firma patientia in aduersis

Digna p̄sidentia in maiestate

Clara sapientia in sanctitate

Alta eminentia in potestate

Ita quæ iam in vita sua poterat dici de eo. **G**ratia dei erat in illo. **D**ico primo quod beatus Siluester habuit in vita sua largam misericordiam in prosperis. que fuit effectus diuine græ in eo existentis. **N**ota de magno patrimonio suo in roma. cum esset filius nobilissimus. et nutritus fuit in virtutibus. **E**t sicut erat pulcher in anima. ita et in corpore. quia videbatur quasi angelus dei. et mortuo patre remansit heres. **E**t videns se in tanta prosperitate diuitiarum noluit ducere uxorem sed voluit fructum misericordie. primo de suo patrimonio fecit hospitale pro christianis qui male recipiebantur in roma propter infideles. et ministrabat eis de bonis suis. etiam seruiendo eis in propria persona. **E**cce primus effectus diuine gratie seruando verbum sacre scripture. **C**haritas fraternitatis maneat in vobis et hospitalitatem nolite obliuisci. **P**er hanc enim quam placuerunt. scilicet deo angelis hospitio receptis. ad **D**ebeo. ultimo. **N**ui enim seruat hospitalitatem. antequam moriatur recipit christum in domo sua in forma pauperis. **I**tem nunquam patietur ipse indigentiam. **A**uctoritas. **D**icit scriptura de persona misericordie. **D**anuz suam aperuit inopi. et palmas suas extendit ad pauperes. **E**t quid consequetur ex hoc respondit. **N**on timebit domum suam a frigoribus nivis. **O**mnes enim domestici eius vestiti sunt duplicibus. **P**rouer. ultimo. **N**ota. manum suam aperuit inopi. **N**on dicit taxiam vel bursum. **I**nnuit hic modum faciendi elemosynam. quando enim in die dominica vaditis ad ecclesiam ad petendum elemosynam a christo. ut det vobis gratiam. remissionem peccatorum. vel bona reposita. scilicet. quilibet debet recipere in manu elemosynam quam vult dare. duos vel tres denarios vel plures. ne in apertione burse propter aspicientes habeatis occasionem vane glorie. **S**econdo dicit. et palmas suas extendit ad pauperes. recipiendo pauperes ad hospitium cum gaudio et charitate. **E**t sequitur. **N**on timebit domum suam a frigoribus nivis. scilicet. tribulationibus. infirmitatibus vel mortalitatibus. vel sic

citatum. vel demonum. vel inimicorum. quia de virtute misericordie dat dulcem salnam ad interiorum vel patientie. **O**mnes enim domestici eius vestiti sunt duplicibus. **H**oc dicit quantum ad hoc. quod quilibet potest tenere dare filiis suis fructibus et domesticis duplicem provisionem. corporalem scilicet et spiritualem. **C**orporalis. scilicet. cibum. potum. vestitum. **S**piritualis de doctrina. ut sciant dicere **P**ater noster. **A**ne **V**aria. **C**redo. **C**onfiteri. audire missam. sermones. communicare ad minus in pascha. **A**lta. **E**cce quod dicit scriptura. **S**i quis suorum et maxime domesticorum curam non habet. fidem negauit. et est infidelis ceterior. primo ad **T**himotheum. v. **I**nfidelis iure nature prouidet suis. etc. **D**ico secundo. in eo fuit firma patientia in aduersis. quia alio modicum valeret misericordia in prosperis quia sicut salsa prosperitatis est misericordia ita salsa aduersitatis est patientia. **D**icatur de persecutione christianorum magna in roma. quia adhuc imperator erat infidelis. in tantum quod nullus christianus auderet emere vel vendere aliquid. **T**unc tempus quidam sanctus christianus **T**himotheus nomine venit romam predicans christum et doctrinam euangelicam. et cum nullus christianus auderet ipsum recipere hospitio. nec etiam episcopus. beatus **S**iluester recepit eum hospitio. **H**ac de causa **T**himotheus et **S**iluester fuerunt capti. et **T**himotheus fuit sententiarum. **T**arquilius autem prefectus vocauit **S**iluestrum. redarguens eum. quia contra edictum imperatoris recipere christianos in sua domo. **S**iluester respondit. quod primo de voluntate imperatoris recipiebat. sed equiuocabant de imperatore. quod vnus dicebat de christo. **A**lii de infideli. **C**um ergo prefectus minaretur fuisset **S**iluestro quod in crastinum sententiaret eum. **B**eatus **S**iluester habita a christo prius reuelatione dicit. **N**on poteris. quia ista nocte a dyabolo suffocaberis. et ad infernum ibis. **E**t suffocatus fuit media nocte propter spinas piscis in gutture transuersata. **D**ortuo prefecto in crastinum populus extraxit beatum siluestrum de carcere. et sic euasit pro tunc. **D**einde autem propter verbum dei passus est exilium ab imperatore in quadam montana deserta. solum comedens herbas. etc. **S**ed in omnibus habuit patientiam quia gratia dei erat in eo. **M**oraliter instruimur hic. **S**i aliquis vestrum habet aliquam aduersitatem infirmitatis. vel paupertatis. vel persecutionis. recipiatis salnam ipsam patientie. quia talis omnem cibum dulcorat. **A**uctoritas

De sancto Siluestro

Dñe gaudiū existimate fr̄es mei cū i tēptati
ones varias. i. tribulatōes varias inciderit.
sciētes q̄ p̄batio fidei v̄re patiā opaf. Pati
entia aut op̄ p̄fectū h̄z. vt s̄is p̄fecti z integri
in nullo deficiētes. **S**i q̄s aut v̄im idiget sa
piētia. postulet a deo. q̄ dat oibz affluent. **J**a
cobi. i. **N**ota h̄ casum d̄ incarcerat. q̄ tenet
soluere regi i crastinū mille florenos. nec h̄nt
obulū v̄n reddere possent. s̄z rex pius z mitis
cōpatiēs eis imittit duas massas auri. z tūc
vni frāgit caput suū. q̄ irat̄ p̄icit massam ex
tra. **A**leri brachiū fregit. s̄z vidēs aux gau
sus est. qz hēbat v̄n soluere. **I**ta de nob. om
nes obligamur dō. zc. **R**ex aut p̄ d̄ns **I**hs
mittit aux tribulatōis. qz om̄e malū pene est
a deo. vt possim̄ soluere. z si patiēt recipim̄.
dimittit nobis debitū. **Q**uare **T**hobias ait
Bndictū est nomē tuū d̄s p̄m nostror̄ q̄ cū
irat̄ fueris. miam facies. z i tpe tribulatōis
petā dimittit. his q̄ inuocat te. **T**hobi. iij. **J**ō
nō debetis indignari d̄ deū murmurādo. nec
d̄ primū se vindicādo. cogitādo q̄ ex illo the
sauro poteris soluere debitū pctōz. **E**cce q̄/
re d̄t. **D**ñe gaudiū existimate zc. **D**ico ter
tio q̄ in eo fuit digna p̄sidentia in maiestate
qz fuit papa subito. p̄ cōem inspiratōz om̄es
tam clerici q̄ laici clamauerūt. **S**iluestz vo
luntus in papā. qz tūc t̄pis nō solū cardiales
eligebāt. h̄ p̄sentiens beat̄ **S**iluester voluit
fugere. s̄z retētus fuit. z d̄ suā volūtate itroni
satus. sed vidēs diuinā volūtatez acceptauit
Nō credatis q̄ ex tāta dignitate mutasset vi
tam. s̄. misericōdiam. p̄niam. imo fact̄ papa habe
bat noia viduar̄ pauper̄. orphanor̄. z hospi
taliū ciuitat̄ rome. z omibz p̄uidebat. **E**x ista
digna p̄sidentia de fec̄ sibi istā grām. qz cū ce
teri p̄decessores fuissent in odiū z irā impera
toris. beat̄ **S**iluester habuit grām impato
ris. int̄m q̄ p̄uertit eū ad fidē. **D**icat quō p̄stā
tinus aū suā p̄uersionez fuit crudel̄ p̄secutor
xp̄ianor̄. p̄ q̄d de p̄secut̄ est eū d̄ infirmitate
lepre i tertia specie. **D**edici aut fecerūt sibi
m̄ltas medicinas. **S**z incurabil̄ erat natu
ralit̄. **D**icat quō fuit curat̄ miraculose. qz no
lebat se lauare in sanguie p̄uor̄ sic medici
ordinauerūt. dicēs q̄ malebat mori vl̄ viuere
cū illo dolore q̄ cum tāta crudelitate curari
Tūc illa nocte apparuerūt sibi pet̄ z paulus
dicēs sibi q̄ vocaret siluestz q̄ ille oñderet
sibi fontē in q̄ si veller lauari q̄ curaret. **Q**ui
statim misit p̄ eo. **B**eat̄ siluester credēs se ve
nire ad martyriū. cor̄ timid̄ venit coram eo

Lui impator assurgel. gaudius est beat̄ **S**il
uester. **A**d quē impator dixit. **S**cias in hac
nocte mihi duos deos apparuisse dicēs. q̄
tu scis fontē in q̄ si lauero. curat̄ ero. **H**oc in
telligēs siluester. r̄ndit z dixit. **I**llos nō eē de
os. s̄z ap̄los ihu xp̄i. **Q**ui dixit se seire p̄dictū
fontē. s̄z añq̄ i eo lauaret req̄rebāt tres dispo
sitiōes. **P**ria in aia. s̄. p̄ fidē ihu. quā sibi p̄redi
cavit. z dedit sibi **C**redo in deū. q̄ corde didi
cit. **S**eda dispositio i corp̄e. s̄. ieiunare. et fec̄
ip̄m ieiunare p̄ hebdomadā. **T**ertia disposi
tio in ope. vt. s̄. liberaret oēs xp̄ianos q̄s tene
bat in carceribz. z totū sc̄m est. **E**t cū bap̄ti
zaret descendit sup̄ eū maḡ claritas. in q̄ dixit
se xp̄m vidisse. z ex h̄ dedit ip̄erū ecclēsie
Questio. **S**i beat̄ **S**iluester fec̄ bene vl̄
male recipiēdo impium. dicūt aliq̄ q̄ male se
cit. **J**ō vt d̄ fuit audita vox dicēs. **H**odie ef
fusum ē venenū i ecclēia dei. **A**lij dicūt q̄ b̄n
fec̄. **P**ro declaratiōe h̄ q̄stionis ponat̄ casus
de diuite q̄ in morte dimisit maḡs diuitias
distribuedas iuxta manu missor̄ discretione
Quo mortuo mali hoies occupat̄ sibi illas
diuitias z possessiones ne i man̄ manumis
sor̄ venirēt. **S**z q̄dā acut̄ z subtil̄ sciuit face
re z talit̄ ordinare q̄ illa bona venirēt i man̄
manumissor̄ vt distribuerent. **N**ō q̄s dice
ret q̄ iste doctor n̄ fecerit bonū op̄. imo fecit
Idē xp̄s magn̄ diues i morte fec̄ manumis
sores bonor̄ suor̄ platos. ep̄os zc. **C**lausula
testamēti habet **D**at. xxv. **N**ō q̄dā peregre
p̄ficiscens vocauit suos suos z tradidit illis
bo. su. **E**t vni dedit. v. talēta. alij aut̄ duo. alij
ho vnū. vnicuiq̄ s̄m p̄p̄riā p̄tutē. z p̄fect̄ ē zc
Ad l̄ram. xp̄s loquit̄ de se q̄ suis plat̄ dimisit
bona sua. **U**ni q̄nq̄. i. abundantiā magnam.
Alij aut̄ duo ad sufficiētiā. **A**lij vnū. z p̄fect̄
est statim. **S**z mūdani hoies. i. ipatores roma
ni z tyrāni occupat̄ sibi bona diuit̄. **S**z b.
siluester vt doctor subtil̄ sciuit ita b̄n allega
re i iudicio diuio. q̄ h̄nt sniaz vt illa bōa ve
nirēt ad man̄ manumissor̄ z dispensatoruz.
Sic nos existit̄ hō vt mistros xp̄i. z dispen
satores. i. **C**oz. iij. **E**rgo b̄n fec̄ beat̄ **S**ilue
ster. **S**i tu dicas. vez est. s̄z plat̄ oia expēdit
in vanitatibz zc. non est culpa beati siluestri.
Nam credendū erat q̄ illa bona melī distri
buerent p̄ ip̄os platos. q̄ zc. **J**ō nulla culpa
est doctoris. **S**ed si verum sit de illa voce.
Hodie effusum est venenum. zc. **F**uit ver
bum propheticum pro isto tempore. q̄ non
tenentur prelati occupando sibi illa bona.

Sermo

Sz xps est testator: z iudex q̄ dicit. **J**udiciū durissimū in his q̄ p̄sunt fiet. eriguo em̄ p̄cedit mia. potētes aut̄ potēt tormēta patiēt. **S**apientie. vi. **D**ico q̄rto q̄ i eo fuit clara sapia i sanctitate. nō solū ad p̄solandū xp̄ianos. s̄ ad p̄uertendū infideles. **D**icaf h̄ quō helena m̄r impatoris cōstantini effecta fuerat iudea malens adorare deū celi q̄s idola q̄ fili⁹ su⁹ adorabat cū ess̄ infidel. z morabaf i iudea. **E**t q̄n audiuit q̄ fili⁹ su⁹ effect⁹ fuit xp̄ianus credidit mori p̄ dolore. z scripsit talē litterā in effectu. **F**ili⁹ dñe mi placuit mihi quando audini q̄ dimisistis idola. sed doleo q̄ estis xp̄ian⁹ z adoratis boiem crucifixum. z inducebat euz vt se faceret iudeū. **E**ni r̄ndens dixit q̄ veniret romam. z duceret secum omnes iudeos magistros rabinos. **E**t ip̄e ex alia pte habere z doctores xp̄ianos. z fieret disputatio vt videret veritas. **E**t multū placuit m̄ri credens q̄ iudei vincerent. zc. **V**enit romam. **E**t cōstituto die disputationis disposuerūt q̄ haberent iudices nō partiales sed in differentes ne scz essent xp̄iani nec iudei. z q̄ essent homines iusti. q̄ nec dōnis. amore. odio. seu seruo redicerēt oppositum. **E**t facti fuerūt iudices duo magni phi boies insuspecti. quoz vnus dicebat **T**raton. q̄ nihil terrenū habere volebat. **A**lter **X**enophon. q̄ cōsul existēs nunq̄ munus ab aliquo suscepit. **E**t placuit vtriq̄ parti. **H**elena aut̄ obtulit p̄ parte iudeorum centū iudeos aptissimos. **I**mpator aut̄ obtulit p̄ parte xp̄ianoz solū beatū **S**iluestroz. **D**ixerūt iudices. nimis esset. **J**ā de centū iudeis illis fuerūt electi duodecim q̄ disputa uerūt cū beato **S**iluestro cū tali pacto z cōditione q̄ pars victa adhereret alteri in fide z credulitate. **E**t inceperunt disputationem. **P**rima conclusio fuit de trinitate personarum. **D**icaf disputatio cū auctoritatibz put habet in smone beati stephani. **D**icaf in fine quomodo iudices imposuerūt silentiū iudeis vt victis. **S**ecūda q̄stio vtz xp̄us esset deus z hō. **T**ertia de passione. **Q**uarta de sacramēto altaris. **Q**uinta de cessatione legis. **E**t sic adhibitū fm̄ questionēs iudeoz. z sic victi fuerunt vndecim iudei. remāsit duodecim usz vltim⁹ qui dicebat **Z**ambri. q̄ erat magn⁹ rabbinus. qui dixit impatori. dñe nō in v̄bis sed in opibz. **D**icaf quō voluit z req̄siuit vt adducerent vnū thaurū indomitū zc. ita factus est **E**t ait iudeus. **U**t intelligatis q̄ lex nostra ē sancta. beata. z vera. z nulla alia est bona. ego

dicam vnū verbū ad aurē thauri. z si moriet credatis legē nostrā sine fidem verā esse. z ita fuit. z om̄es iudei clamauerūt victoriam. zc. **E**t beatus **S**iluester d̄ stulticia illi⁹ incepit subridere dicēs iudeo. **J**udee nūq̄ d̄ de⁹ d̄t. **E**go occidā z ego viuere faciam. p̄cutiam z ego sanabo. z non est q̄ de manu mea possit eruere. **I**tem. **D**ñs mortificat z viuificat. deducit ad inferos z reducit. **D**eut. xxxij. **S**i in noie dōmini thaurū occidisti. in noie dñi ip̄m viuifica. bñ dixit dixerūt iudices. **R**ndit nō. sed siluester suscitēt eū. **N**ō si faciet. ego z iudi omnes q̄ h̄ sum⁹ erim⁹ xp̄iani. z ita fuit compromissum. **T**ūc beatus **S**iluester de loco in quō erat clamauit dicēs. **I**n noie dñi nostri **J**h̄ thaurē surge z ferocitatem depone. z subito thaur⁹ surrexit ambulās vt ouis. **T**ūc **H**elena iudices z iudei tria milia z infideles de roma baptizati sunt. **E**rgo gr̄a dei erat i illo. **M**oraliter h̄ nota. **F**ides xp̄iana quō sit pbata z p̄ q̄t fuz nellos purificata. **P**urior ē auro liquefacto. nō oportet q̄ dubitare in ali quo. s̄ vt floren⁹ florentie ponat in bursa cōscientie. dicēdo **C**redo in deū. **H**odicū nūc scz in hac vita si optet tristari. q̄ multi hñc multas temptatōes de fide. s̄ si eis displicet nō peccāt. in varijs temptatōibz vt probatō fidei vestre multo p̄ciosio: sit auro qd̄ p̄ ignē pbatur. s̄. **P**et. i. **D**ico q̄nto q̄ in siluestro fuit alta eminentia in potestate. scz faciendū miracula. vt dixit de boue. **S**ed mō dicā aliud de dracone. **P**ost p̄uersionem impatoris z p̄dictoz iudeoz. quidā draco posuit se in q̄ dampfunda fouea infra ciuitatem rome z ex suo anhelitu corrupto z infecto moriebatur quōtidie i ciuitate vltra. ccc. p̄sonas. intm̄ q̄ depopulabat. **P**ropter qd̄ pontifices idolorum venerūt ad impatorē indirecte innuentes q̄ ex quo fact⁹ est xp̄ian⁹ illa plaga eis accidit. quasi dicēdo. q̄ meli⁹ esset si adhuc ess̄ gentilis. **E**cce qualis temptatio. **D**e tli casu respondit impator. **E**go p̄uidebo. z vocauit bñm **S**iluestz dicēs q̄ in h̄ p̄uideret. q̄ posuit se in oratione. in q̄ apparuit sibi beatus **P**etrus ap̄ls dicēs. q̄ sine timore d̄scenderet ad eum in foueā in qua erāt centū octuaginta q̄ d̄us. qui d̄scēdit cū cruce in vna māu z corda forti d̄ filo in alia z ligauit draconem. **D**e hac ligatione propheta **J**ohannis. **E**t vidit angelum d̄scēdentē de celo habentem clauem abyssi z carbenam magnā in manu sua z apprehēdit draconē serpētē antiquū qui

In octaua sancti Stephani

est diabolus et sathanas. et ligauit eum per annos mille. et misit eum in abyssum. et clausit et signauit super illum ut non seducat amplius gentes donec consummentur mille anni. et post hoc optet illum solui modico tempore. **Apo. xx.** Omnes sancti doctores et glorie ordinarie exponunt sathanas ligari per lucifero. qui mille annis debuit ligari. et post tempora anticipari debet solui ad temptandum. sed ligatus fuit tempore siluestri quando scilicet imperator fuit uersus. **Et dico quod iste mille anni per quos debuit ligari inceperunt computari a beato Siluestro.** qui in figura ipsum ligauit. et iam illi mille anni sunt compleri. **Solus enim mundus stat in quadam pua pro rogatione. etc.**

In octaua sancti Stephani.

Ecce uideo celos

E aptos. **Act. vii.** Volens inclinare corda uestra ad amandum celestia et despiciendum terrena. uolo in hoc sermone declarare uobis aliquas celestium conditiones. **Sed prius salutem sermo uaria.** Pro breui declaratione et materie introductione sciendum. quod in homines et iumenta deus posuit istam diuisionem. quod iumenta sunt terrena. et nihil habent celestium. sed nos homines principaliter per formam. scilicet animam habemus celestem. **Est enim anima rationalis substantia spiritualis et supercelestis propter habitacionem quod licet corpus corrumpatur sicut corpora iumentorum. anima tamen in celum tanquam propria habitacione ascendit nisi originale peccatum impediatur.** **Job apostolus.** Scimus non de opinamur. quoniam si terrestris domus nostra habitationis dissoluatur quod edificacione ex deo habeamus domum non manufactam sed eternam in celis. **ii. Co. v.** Iumenta homo quia nihil habent in celo terram respiciunt. **Ideo de eis dicit scriptura.** De terra facta sunt et in terram pariter reuertuntur. **Eccl. iii.** Propter differentiam inter homines et iumenta. **Job de nostra habitacione loquens thema dicit.** **Ecce uideo celos aptos etc.** **Ideo si volumus possumus intrare ut filii ad domum patris. Patet thema.** **Quododo celi habent tres diuersas dispositiões seu habuerunt.**

Prima. fuerunt duri impenetrabiliter.

Secunda. fuerunt molles delectabiliter.

Tertia. fuerunt aperti uniuersaliter.

De tertia loquitur thema. **Ecce uideo celos aptos etc.** **Quantum ad primam etc.** fuerunt duri impenetrabiliter. **Ista dispositio celorum fuit a transgressione primorum parentum. et durauit usque ad christum. in tantum quod anime hominum que sunt spiritus subtilissimi per quos aer et lux que transit per fenestram uitree. et**

etiam per quos uox subtiliores sunt anime. **Rō. qz** nulla creatura potest impedire eam egressum vel ingressum. ut patet de spissitudine terre quam transeunt descendendo ad infernum vel purgatorium. **Cū** tota ista subtilitate nulla frute poterant intrare celum. **Ecce** quod erant duri impenetrabiliter. **De hoc Job** plangendo dicebat. **Tu** fabricatus es celos. qui solidissimi quasi ere fusi sunt **Job. xxxvii.** **Rō** huius dispositiōis fuit. quod omnes creature tam terrestres quam celestes fuerunt create per deum ad fruendum homini. quod deus per se non indigebat. **Job de quo** uoluit facere hominem dixit. **Faciā** hominem ad imaginem et similitudinem nostram. et posuit piscibus maris et uolantibus celi et bestiis terre uniuersasque creature. scilicet corporali. **Ben. j.** **Ideo** propter peccatum hominis non solum inferiora. sed etiam celestia deteriorata sunt. **Quia** sicut quando aliquis magnus nobilis seu baro facit aliquid magnum delictum seu peccationem contra regem. rex destruit sibi terram. **Ita** deus fecit quoniam ille magnus et nobilis baro Adam peccauit deus vastauit terram. et uoluit omnia annihilare ut prius. sed destruxit minuendo uirtutes ad fructificandum. **Secundo** a qua et aerem. quia non est ita purus. postea ignem et celum. **Nam** scientia est indeterminate theologorum in quarto sententiarum. quod de omnibus rebus abstulit deus septem partes uirtutis et proprietatum et qualitarum. scilicet de claritate solis. lune. et stellarum. septem partes amouit. **Ideo** celum quod ante transgressionem et peccatum erat apertum hominibus. non solum animabus sed etiam corporibus propter peccatum induratum fuit. non solum corporibus humanis. sed etiam animabus. non solum peccatoribus. sed etiam sanctissimis. **De** istis auctoritas. **Si** non obedieritis mihi. addam correctiones uestras septuplum propter peccata uestra. et conteram superbiam uestre duritiei. daboque uobis celum desuper sicut ferrum et terram eneam. **Leuitici. xxvi.** **Nota** addam correctiones uestras septuplum propter peccata uestra. **Omnia** peccata mortalia que possunt fieri reducuntur ad ista septem. **Ratio.** quia in septem posunt gentes peccare. **Primo** in honoribus. officiis. dignitatibus. possunt peccare inordinatē contra deum appetendo et sibi proeudando. **Ecce** hic peccatum superbie. **Alia** autem bona sunt temporalia. ut diuitie. bladum. uinum. oleum. et huiusmodi. **Si** inordinatē et contra dei preceptum lucent. **Ecce** hic peccatum auaricie. etc. **Tercia** bona sunt